

Nr 7.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande i anledning av väckt motion om upphävande av bestämmelserna rörande slaktgodemän.

I en inom riksdagens andra kammare väckt, till dess tredje tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 156, har herr *Östlund m. fl.* hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära, att bestämmelserna i livsmedelskommissionens cirkulär av den 13 januari 1948 (cirkulär 3024/1948) rörande slaktgodemän snarast upphävas. Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till den likalydande motionen I: 129.

Över motionen har utskottet inhämtat utlåtanden från statens livsmedelskommission, Sveriges lantbruksförbund samt Svenska landskommunernas förbund. I fråga om innehållet i de avgivna utlåtandena får utskottet hänvisa till första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 6.

Utskottet. Under tiden 15/8 1942—18/6 1944 utövades den fortlöpande antecknings- och redovisningsskyldigheten för djuruppfödarna i landet av slaktgodemän i ungefärligen samma omfattning som enligt nu gällande bestämmelser. Från sistnämnda dag till och med 22/2 1948 begränsades slaktgodemännens uppgifter till viss kontrollverksamhet i samband med fodersädesavståendet. På grund av situationen på kötttransoneringens område infördes på basis av ett av livsmedelskommissionen den 13/1 1948 utfärdat cirkulär (3024/1948) från och med den 23/2 1948 åter en fortlöpande, genom slaktgodemän utövad kontroll över djurbesättningarna.

I ett flertal kommuner hava slaktgodemän ej kunnat tillsättas, när ingen velat åtaga sig uppdraget. Det medgives också i livsmedelskommissionens yttrande över förevarande motion, att — särskilt från och med hösten 1948 — svårigheter visat sig uppstå för allt fler kristidsnämnder att tillsätta och behålla slaktgodemän. Ännu vanligare torde emellertid vara att man formellt tillsatt slaktgodemän utan att därför någon verkligt effektiv kontroll kommit till stånd. Den bristande effektiviteten har också i samtliga över motionen avgivna yttranden vitsordats.

Enligt utskottets åsikt kunna förhållandena på kött- och fläskmarknaden ej normaliseras på annat sätt än genom ransoneringens upphävande. Utskottet vill för sin del understryka önskvärdheten att detta sker snarast möjligt.

Då emellertid slaktgodemannainstitutionen, som dock kostar ca 1 500 000 kr. årligen, ej kan sägas vara effektiv och möjligheter under nuvarande

förhållanden uppenbarligen saknas ej blott att åstadkomma detta utan även att förhindra institutionens fortskridande upplösning, anser utskottet bärande skäl saknas för dess bibehållande.

Under åberopande av det ovan anförda får utskottet hemställa,

att andra kammaren för sin del måtte besluta, att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte begära, att bestämmelserna i livsmedelskommissionens cirkulär av den 13 januari (cirkulär nr 3024/1948) rörande slaktgodemän snarast upphävas.

Stockholm den 21 april 1949.

På utskottets vägnar:

NILS JÖNSSON

Närvarande: herrar Jönsson i Rosshol, Andersson i Linköping, fröken Liljedahl, herrar Andersson i Essvik, Ekström, Nihlfors, Lindström, Stattin, fru Lindskog och herr Gustafson i Göteborg.

Reservation

av herrar *Andersson* i Linköping, *Andersson* i Essvik, *Ekström*, *Lindström* och fru *Lindskog*, vilka ansett, att utskottets utlåtande borde hava haft följande lydelse:

Sveriges Lantbruksförbund har i sitt över motionen avgivna utlåtande framhållit, att det för förbundet framstode som om kötttransoneringen måste bringas att upphöra senast under hösten 1949. Förbundet anser därför, att strävandena böra inriktas på att så snabbt som möjligt avskaffa ransoneringen, varigenom systemet med slaktgodemän kommer att upphöra av sig självt.

Även andra remissinstanser, däribland livsmedelskommissionen, hava anfört i huvudsak samma synpunkter. Denna principiella ståndpunkt delas jämväl av utskottet.

De åtgärder som av regeringen nyligen vidtagits i syfte att partiellt häva ransoneringsbestämmelserna utgöra också bevis på att regeringen hyser samma uppfattning.

Känt är att mot slaktgodemannainstitutionen riktats anmärkningar. Här till torde ha medverkat bl. a. den tilltagande ransoneringsledan hos allmänheten. Utskottet anser emellertid, att redan befintligheten av slaktgodemän bidragit till förekommande av olaga slakt och att ett slopande av denna kontroll i dagens läge skulle medföra risk för ökning av den olaga slakten, omöjliggöra en rättvis fördelning av den knappa köttillgången samt även försvåra ett slopande av den besvärliga köttransoneringen.

Under åberopande av det ovan anförda anser sig utskottet icke kunna tillstyrka ett bifall till föreliggande motion utan hemställer

att motionen II: 156 ej må föranleda någon andra kammarens åtgärd.